

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Książka:

Sprawozdanie Związku Banków w Polsce za rok 1929. Warszawa, 1930, 20, [2] strony

Książka zdigitalizowana i udostępniona cyfrowo w ramach zadań projektu
pt. „Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki
Wielkopolski 1919-39« H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

SPRAWOZDANIE
ZWIAŹKU BANKÓW
W POLSCE

ZA ROK

1 9 2 9

WARSZAWA / 1930

SPRAWOZDANIE
ZWIAŹKU BANKÓW
W POLSCE

ZA ROK

1 9 2 9

/343.

W A R S Z A W A / 1930

Spis rzeczy.

Spis członków Związku Banków w Polsce	3
Spis władz	4
Sprawozdanie z działalności za rok 1929	5

Część I. Rolnictwo (str. 5). Przemysł (str. 6). Bezrobocie (str. 7) Budżet (str. 7)
Handel zagraniczny (str. 8). Sytuacja walutowa (str. 10). Sytuacja bankowa (str. 11). Operacje kredytowe (str. 14). Płynność banków (str. 15).
Koszty handlowe str. 15). Sieć bankowa w Polsce (str. 16).

Część II. Sprawy podatkowe (str. 17). Sprawy kredytowe (str. 20). Sprawy personalne (str. 20).

Bilans łączny 28-miu banków, należących do Związku.

~~1343. III~~

41060 III

2.1953/386/16

CZŁONKOWIE ZWIĄZKU BANKÓW W POLSCE.

1. Akcyjny Bank Hipoteczny (M)
2. Bank Angielsko - Polski (W)
- x 3. Bank Cukrownictwa (P)
4. Bank Dyskontowy Warszawski (W) ✓
5. Bank Francusko - Polski (W)
6. Bank Handlowo - Przemysłowy w Łodzi (W)
7. Bank Handlowy w Łodzi (W)
8. Bank Handlowy w Warszawie (W) ✓
9. Bank Komercyjny (M)
- x 10. Bank Kratochwill i Pernaczyński (P)
- x 11. Bank Kwilecki, Potocki i Ska (P)
- x 12. Bank Ludowy w Inowrocławiu (P)
13. Bank Małopolski (M)
- x 14. Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego (P)
15. Bank Przemysłowców Polskich (W)
- x 16. Bank M. Stadthagen (P)
17. Bank Towarzystw Spółdzielczych (W)
18. Bank Zachodni (W) ✓
19. Bank Ziemiański (W)
- x 20. Bank Związku Spółek Zarobkowych (P) ✓
- x 21. Komunalny Bank Kredytowy (P)
22. Polski Bank Komunalny (W)
23. Polski Bank Przemysłowy (M)
- x 24. Pomorski Bank Rolniczy (P)
25. Powszechny Bank Kredytowy (W)
26. Powszechny Bank Związkowy w Polsce (W) ✓
- x 27. Poznański Bank Ziemian (P)
28. Śląski Bank Eskontowy (S)
29. Śląski Zakład Kredytowy (S)

(M) = Centrala banku należy do Oddziału Małopolskiego Związku Banków w Polsce
(P) = Centrala banku należy do Oddziału Polski Zachodniej Związku Banków w Polsce
(S) = Centrala banku należy do Oddziału Śląsko-Cieszyń. Związku Banków w Polsce
(W) = Centrala banku należy do Oddziału Warszawskiego Związku Banków w Polsce

Władze Związku Banków w Polsce

w dniu 31 grudnia 1929 r.

Rada Naczelna:

Członkowie:

<i>Karol Bauer</i>	Dyrektor Banku M. Stadthagen
<i>Dr. Marjan Boziewicz</i>	Dyrektor Naczelny Akcyjnego Banku Hipopotecznego
<i>Tadeusz Brzeski</i>	Dyrektor Banku Związku Spółek Zarobkowych
<i>Kazimierz Dziembowski</i>	Członek Zarządu Poznańskiego Banku Ziemian
<i>Dr. Wacław Fajans</i>	Dyrektor Powszechnego Banku Związkowego w Polsce
<i>Hipolit Gliwic</i>	b. Minister, członek Komitetu Wykonawczego Banku Handlowego w Warszawie
<i>Emil Grabscheid</i>	Dyrektor Powszechnego Banku Kredytowego
<i>Leopold Hebda</i>	Członek Zarządu Banku Cukrownictwa
<i>Paweł Heilperin</i>	Prezes Dyrekcji Banku Dyskontowego Warszawskiego
<i>Dr. Jakób Podczaski</i>	Dyrektor Naczelny Śląskiego Zakładu Kredytowego
<i>Andrzej Rotwand</i>	Prezes Zarządu Banku Zachodniego
<i>Dr. Marcin Szarski</i>	Senator, Prezes Rady Nadzorczej Polskiego Banku Przemysłowego

Prezesi Oddziałów Związku:

<i>Mieczysław Hołman</i>	Prezes Oddziału Warszawskiego
<i>Dr. Marcin Szarski</i>	Prezes Oddziału Małopolskiego
<i>Tadeusz Brzeski</i>	Prezes Oddziału Polski Zachodniej
<i>Dr. Jakób Podczaski</i>	Prezes Oddziału Śląsko-Cieszyńskiego

Zastępcy członków Rady:

<i>Paweł Mrozowski</i>	Dyrektor Banku Kratochwill i Pernaczyński
<i>Marceli Scheffs</i>	Członek Zarządu Banku Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego

Zarząd:

Prezes:

Dr. Marcin Szarski

Wice-prezesi:

Dr. Marjan Boziewicz
Tadeusz Brzeski
Paweł Heilperin

SPRAWOZDANIE

ZWIĄZKU BANKÓW W POLSCE

ZA 1929 ROK.

C Z Ę Ś Ć I.

W sprawozdaniu naszym za rok 1928 z pewnym pesymizmem zapatrywaliśmy się na kształtowanie stosunków gospodarczych w roku 1929. Rzeczywistość niestety usprawiedliwiła nasze obawy. Rok 1929 kształtował się pod znakiem depresji gospodarczej, której główne źródło leżało w ciężkim przesileniu rolniczym. Osłabienie zdolności nabywczej ludności rolniczej odbiło się niekorzystnie na produkcji przemysłowej, która wykazuje stałe przymusowe kurczenie. Skutki przesilenia w rolnictwie będą się jeszcze niewątpliwie dawały odczuwać w roku 1930.

Wysokość zbiorów zbóż w 1929 r. oceniona jest na 14 milionów tonn **Rolnictwo** wobec 13,6 milionów w 1928 r., 12,7 milionów w 1927 r. i 11,4 milionów w 1926 r. Zwiększenie produkcji rolniczej nie dało jednak realnych efektów wobec katastrofalnego spadku cen zbóż na rynkach międzynarodowych. Ceny poszczególnych gatunków zbóż kształtowały się w grudniu 1929 r., w porównaniu do grudnia 1928 r., jak następuje:

	Pszenica		Żyto		Jęczmień		Owies	
	Grudzień 1928	Grudzień 1929	Grudzień 1928	Grudzień 1929	Grudzień 1928	Grudzień 1929	Grudzień 1928	Grudzień 1929
	w § z a l q							
Berlin . .	4.85	5.88	4.82	4.06	5.40	4.67	4.66	3.69
Chicago . .	4.33	4.68	4.25	4.23	—	—	3.36	3.24
Paryż . .	5.93	5.47	5.01	3.35	5.22	3.83	4.81	3.29
Praga . .	5.70	5.23	5.08	3.56	5.26	3.86	5.04	3.24
Warszawa	5.14	4.33	4.01	2.73	3.96	3.15	3.83	2.64

Szczególnie ciężką sytuacją rolnictwa była w Polsce, gdyż ceny na naszym rynku były znacznie niższe od cen zagranicznych. W szczególności dotyczy to żyta, które jest głównym artykułem polskiej produkcji rolniczej. Ceny na żyto spadły poniżej kosztów produkcji. W tych warunkach zdolność nabywcza ludności rolniczej została zredukowana do minimum, co w konsekwencji odbiło się na całej strukturze gospodarczej.

Przemysł

Kryzys w rolnictwie przede wszystkim odbił się na przemyśle metalowym, — w szczególności w dziale maszynowym, jak to widać z poniższej tablicy, ilustrującej stan zatrudnienia.

	Przemysł metalowy	Przemysł maszynowy
	w tysiącach robotniko-godzin tygodniowo	
Styczeń 1929	1.876	2.027
Marzec „	1.921	2.024
Czerwiec „	1.877	1.979
Wrzesień „	1.869	1.899
Grudzień „	1.825	1.761

W górnictwie jedynie tylko wydobycie węgla kamiennego wykazuje zwiększenie w porównaniu do lat ubiegłych, — natomiast w hutnictwie widzimy znaczne osłabienie produkcji stali i wyrobów walcowanych żelaznych w porównaniu do r. 1928.

	Węgiel kamienny	Ropa naftowa	Sól kamienna	Ruda żelazna	Ruda cynk. i ołów.	Suro-wiec żelaza	Stal	Wyroby walc. żelazne	Cynk
	w t y s i ą c a c h t o n n								
1924 r.	32.224	773	271	289	828	334	678	473	93
1925 r.	20.080	811	330	210	1.129	315	781	583	113
1926 r.	35.747	796	339	313	1.138	328	789	562	122
1927 r.	38.020	720	378	539	1.036	619	1.244	899	150
1928 r.	40.599	742	399	693	1.091	683	1.435	1.059	162
1929 r.	46.213	675	407	637	1.132	705	1.377	961	163

Analiza cyfr miesięcznej produkcji wykazuje tendencję zniżkową we wszystkich gałęziach górnictwa i hutnictwa, prócz produkcji węgla kamiennego, soli i cynku.

	Węgiel kamienny	Ropa naftowa	Sól kamienna	Ruda żelazna	Ruda cynk. i ołów.	Suro-wiec żelaza	Stal	Wyroby walcow. żelazne	Cynk
	w t y s i ą c a c h t o n n								
Styczeń . .	4.038	58	34	63	98	61	143	94	14
Marzec . .	3.808	57	38	52	97	60	126	87	13
Czerwiec .	3.503	57	30	59	93	58	117	79	14
Wrzesień .	3.951	55	38	48	98	58	103	77	15
Grudzień .	4.000	55	36	52	87	47	84	63	14

Bardzo silnie dało się odczuć przesilenie gospodarcze w przemyśle włókienniczym, który był zmuszony w ciągu roku znacznie ograniczyć swoją produkcję. Stan zatrudnienia w tej gałęzi wynosił na koniec grudnia 1928 r. 178.021 robotników, na koniec zaś grudnia 1929 r. stan ten obniżył się do 123.456 robotników.

Przemysł garbarski również i w roku sprawozdawczym pracował w trudnych warunkach wobec kurczenia się zdolności nabywczej ludności rolniczej. Wprawdzie w ostatnim kwartale produkcja w tej gałęzi przemysłu wykazuje wzrost, — nie świadczy to jednak o poprawie konjunktury, gdyż trudności zbytu są w dalszym ciągu duże.

	w tysiącach robotniko-godz. tygodniowo
Styczeń	241
Marzec	158
Czerwiec	139
Wrzesień	162
Grudzień	165

Dotychczasowe dane kampanji cukrowej za rok 1929/30 wskazują na znaczny wzrost produkcji cukru. Co się tyczy rezultatów kampanji 1928/29, to wskazują one na znaczne zwiększenie zarówno spożycia wewnętrznego, jak i eksportu.

R O K	Produkcja cukru	Wydóz cukru	Spożycie we- wnętrzne cukru	Spożycie cukru na głowę lud- ności
	w t y s i ą c a c h t o n n			w kgr.
1922/23	273	98	176	6,3
1923/24	345	138	194	6,8
1924/25	441	199	253	8,7
1925/26	523	246	258	8,8
1926/27	517	209	322	10,8
1927/28	506	155	341	11,3
1928/29	671	250	404	13,3
1929/30 *)	747	—	—	—

Przeciągający się kryzys w przemyśle spowodował znaczne zwiększenie liczby bezrobotnych, a mianowicie na 31 grudnia 1928 r. było zarejestrowanych 126.000 bezrobotnych, a na 31 grudnia 1929 r. — 185.000. Szczególnie silny wzrost bezrobocia wykazują przemysły włókienniczy i metalowy.

**Bezro-
bocie**

Budżet na rok 1929/30 był prelininowany w wydatkach sumą 2.936 milionów złotych, w dochodach — sumą 2.955 milionów złotych. Z dotychczasowych wyników można stwierdzić, że budżet ten będzie wyko-

Budżet

*) Do 31 grudnia 1929 r.

nany bez deficytu, gdyż, pomimo przeżywanego kryzysu gospodarczego, dochody osiągną przewidywane wpływy. Te nadspodziewanie dobre wyniki wywołane były bezwzględną polityką władz skarbowych, które, nie uwzględniając ciężkiej sytuacji gospodarczej, z całą energią egzekwowały należności podatkowe. Polityka ta wywołała jednak bardzo silne sprzeciwy w sferach gospodarczych, które domagały się zmniejszenia ciężaru podatkowego, w szczególności zaś zwracały uwagę na konieczność obniżenia stawek podatku obrotowego. W ciągu ostatnich dwóch lat rząd rozbudował budżet państwowy, podwyższając wydatki z 1.983 milionów złotych w roku 1926/27 na 2.936 milionów złotych. Jeżeli uwzględnimy ciężary, nakładane na społeczeństwo z tytułu świadczeń socjalnych, budżetu województwa śląskiego i budżetów komunalnych, to otrzymamy, że ciężar zaspakajania ogólnopństwowych potrzeb przekracza kwotę $4\frac{1}{4}$ miliardów złotych. Na nasze stosunki gospodarcze suma ta jest nadmiernie wysoka, jeżeli uwzględnić, że dochód społeczny, ustalony przez władze skarbowe do wymiaru podatku dochodowego, obliczony jest na 4.300 milionów złotych. Utrzymanie 3-miljardowego budżetu przy jednoczesnym załamaniu się gospodarczym może spowodować trudności przy wykonywaniu budżetu roku przyszłego.

Wpływy z dochodów publiczno-prawnych w roku 1929 nie przekroczyły rezultatów, osiągniętych w roku poprzedzającym. Poniżej podajemy sumy wpływów z poszczególnych źródeł podatkowych w roku 1929 w porównaniu z latami ubiegłymi.

	1926	1927	1928	1929
	w milionach złotych			
Podatki bezpośrednie .	464	587	739	782
„ pośrednie . .	138	161	176	188
Monopole	585	735	893	893
Cła	189	316	448	413
Opłaty stemplowe . .	129	171	200	201
Razem	1.505	1.970	2.456	2.477
Podatek majątkowy .	64	55	64	40

**Handel
zagra-
niczny**

Bilans handlu zagranicznego w pierwszej połowie 1929 r. wykazuje znaczną przewyżkę przywozu nad wywozem. Poczynając od sierpnia, następuje poprawa i do końca roku obserwujemy stałą nadwyżkę wywozu nad przywozem. Na poprawę sytuacji wpłynęło zmniejszenie przywozu artykułów żywnościowych oraz zwiększony eksport prawie wszystkich naszych artykułów wywozowych.

	Przywóz	Wywóz	Różnica
	w milionach złotych		
Styczeń 1929 . . .	294	216	— 78
Luty „ . . .	265	167	— 98
Marzec „ . . .	233	161	— 72
Kwiecień „ . . .	321	214	— 107
Maj „ . . .	272	227	— 45
Czerwiec „ . . .	272	238	— 34
Lipiec „ . . .	266	276	+ 10
Sierpień „ . . .	226	281	+ 55
Wrzesień „ . . .	247	262	+ 15
Październik „ . . .	257	259	+ 2
Listopad „ . . .	243	256	+ 13
Grudzień „ . . .	214	255	+ 41
Ogółem . . .	3.110	2.812	— 298

Głównejsze pozycje naszego przywozu, a więc artykuły spożywcze, bawełna, odzież, skóry i tkaniny, oraz maszyny, wykazują znaczniejszą zniżkę w porównaniu z latami ubiegłymi. Ogólna wartość przywozu w roku 1929 była o 250 milionów złotych mniejsza, niż w roku 1928.

P R Z Y W Ó Z

	1928	1929
	w milionach złotych	
Artykuły spożywcze	651	451
Bawełna	325	271
Odzież, skóry i tkaniny	304	285
Maszyny	320	300
Wełna	181	198
Żelazo i wyroby żelazne	183	197

Wartość wywozu w roku 1929 była o 304 miliony złotych wyższa, niż w 1928 r. Z poszczególnych artykułów eksportowych zwiększenie wywozu wykazują artykuły spożywcze, wyroby włókiennicze, wyroby żelazne i żelastwo oraz węgiel. Zmniejszył się natomiast wywóz drzewa.

W Y W Ó Z

	1928	1929
	w milionach złotych	
Zwierzęta żywe	231	225
Artykuły spożywcze	594	788
Drzewo	543	423
Cynk	144	151
Węgiel	370	390
Oleje mineralne	80	71
Wyroby żelazne i żelazo.	78	110
Wyroby włókiennicze	118	213

Podobnie, jak i w latach poprzednich, dominującą rolę w naszym handlu zagranicznym odgrywały Niemcy. Obroty z tym krajem wynoszą jedną trzecią wartości całego naszego handlu zagranicznego. Z innych krajów, odgrywających ważną rolę w naszym handlu zagranicznym, wymienić należy Anglię, Austrię, Czechosłowację oraz Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.

K R A J E	PRZYWÓZ			WYWÓZ		
	1927	1928	1929	1927	1928	1929
	w milionach złotych					
OGÓŁEM	2.889	3.362	3.111	2.506	2.508	2.813
Niemcy	738	903	850	803	858	877
Stany Zjednoczone A. P.	371	466	383	19	19	31
Anglia	270	313	265	306	226	288
Czechosłowacja	167	213	227	253	295	296
Francja	215	249	214	43	43	60
Austria	191	221	181	277	311	294
Holandja	122	139	113	84	78	79
Szwajcaria	60	89	104	19	17	40
Włochy	84	83	84	53	48	40
Szwecja	58	69	57	146	109	107
Dania	52	53	49	74	76	110
Rosja	100	39	40	43	38	81

Sytuacja
walutowa

Deficyt bilansu handlowego był pokrywany częściowo dopływem kredytów zagranicznych, częściowo zaś z zapasu walutowego Banku Polskiego, który skutkiem tego w pierwszym półroczu uległ zmniejszeniu o 188 milionów złotych. Drugie półrocze 1929 r. wykazuje stałe zwiększenie zasobów walutowych, spowodowane poprawą bilansu handlowego.

	Kruszec	Waluty	Kruszec i waluty	Obieg bile- tów i zob- owiązania	Pokrycie ustawowe	Pokrycie faktyczne
	w milionach złotych				%	
31. XII. 1928. . . .	622	714	1.336	1.819	63,13	73,44
31. I. 1929. . . .	622	685	1.307	1.776	64,71	73,59
28. II. "	622	698	1.320	1.842	63,32	71,11
31. III. "	623	659	1.282	1.845	62,49	69,48
30. IV. "	624	576	1.200	1.765	62,69	62,32
31. V. "	626	539	1.165	1.777	60,88	65,54
30. VI. "	628	520	1.148	1.766	60,33	65,00
31. VII. "	629	527	1.156	1.734	61,93	66,66
31. VIII. "	653	525	1.178	1.773	61,69	66,44
30. IX. "	666	517	1.183	1.794	60,67	65,94
31. X. "	685	512	1.197	1.804	60,80	65,24
30. XI. "	685	517	1.202	1.780	62,21	67,52
31. XII. "	700	526	1.226	1.808	61,89	67,81

Bank Polski w roku 1929 kontynuował politykę z lat poprzednich stopniowej zamiany zapasu walut na złoto. Zapas tego kruszcu wzrósł w ciągu roku o 78 milionów złotych. Pokrycie faktyczne biletów bankowych było utrzymywane w ciągu całego roku na wysokim poziomie, co świadczy o ostrożnej polityce emisyjnej Banku Polskiego.

**Sytuacja
bankowa**

Ciężka sytuacja, w jakiej znalazły się prawie wszystkie gałęzie życia gospodarczego Polski, znajduje swe odbicie w zahamowaniu rozwoju operacji bankowych w drugiej połowie roku 1929. Do końca lipca w 28-miu bankach związkowych obserwuje się stały dopływ wkładów, — postępujący jednak w wolniejszym tempie, niż w latach poprzednich. W ciągu tych 7-miu miesięcy suma wkładów wzrosła z 804 milionów złotych na 922 miliony, a więc o 118 milionów złotych. Poczynając od tej daty, następuje zniżka wkładów, które na koniec roku wynosiły 892 miliony złotych. Zniżka ta przejawia się tylko na rachunkach czekowych i oszczędnościowych, — natomiast wkłady terminowe w pierwszej połowie roku wykazują dość znaczny wzrost, w drugiej zaś — utrzymują się na tym samym poziomie. Zauważyć należy, że, aczkolwiek odpływ wkładów spowodowany był ogólnym zapotrzebowaniem gotówki, które specjalnie silnie dało się odczuć w drugim półroczu 1929 r., — to jednak przyczyniła się do tego również zwiększona płochliwość wkładców. W szczególności zjawisko to obserwowano na prowincji, przyczem niektóre banki narażone były na dość silny nacisk ze strony wkładców. W tych warunkach banki, licząc się z nerwowym nastrojem sfer kapitalistycznych, musiały zwracać pilniejszą uwagę na utrzymywanie znaczniejszych rezerw kasowych. Rozwój wkładów w bankach związkowych w poszczególnych miesiącach przedstawiał się, jak następuje.

	Wkłady terminowe	Rachunki czekowe	Korespondencja „Loro“	Razem wkłady wszelkich typów
	w milionach złotych			
31. XII. 1928	240	472	93	804
31. I. 1929	246	472	86	805
28. II. „	245	489	109	844
31. III. „	252	492	114	859
30. IV. „	260	490	113	864
31. V. „	287	471	116	874
30. VI. „	290	475	122	888
31. VII. „	298	495	128	922
31. VIII. „	304	494	109	908
30. IX. „	304	498	111	913
31. X. „	304	486	117	908
30. XI. „	308	464	115	887
31. XII. „	305	474	113	892

Co się tyczy innych instytucyj kredytowych, to poważnie zwiększyły się wkłady w kasach oszczędności, w Pocztovej Kasie Oszczędności oraz w spółdzielniach kredytowych. Zmniejszyły się natomiast wkłady w Banku Gospodarstwa Krajowego.

WKŁADY W INSTYTUCJACH KREDYTOWYCH

	31 grudnia 1926 r.	31 grudnia 1927 r.	31 grudnia 1928 r.	31 grudnia 1929 r.
	w milionach złotych			
OGÓŁEM	1.101	1.823	2.557	2.710
Bank Polski	125	184	182	177
Bank Gospodarstwa Krajowego . .	219	297	344	262
Państwowy Bank Rolny	11	35	54	74
Pocztowa Kasa Oszczędności . .	129	200	289 ¹⁾	351 ¹⁾
Banki prywatne związkowe . . .	341	577	804	892
Oddziały zagranicznych banków .	55	79	80	82
Kasy oszczędności	140	291	516	615 ²⁾
Spółdzielnie kredytowe	63	114	174	215 ²⁾

¹⁾ Bez wkładów, powstałych z waloryzacji.

²⁾ Dane na 30 września 1929 r.

Wysokość kredytów zagranicznych, udzielonych bankom prywatnym, prawie nie uległa zmianie; wynosiła ona na 31 grudnia 1928 r. 223 miliony złotych, a na 31 grudnia 1929 r. — 227 milionów. Ogólna suma środków obcych banków związkowych, otrzymanych bądź w formie wkładów, bądź w formie kredytów zagranicznych, — wynosiła na 31 grudnia 1929 r. 1.120 milionów złotych.

Stopa procentowa, którą banki płaciły od wkładów, uległa w ciągu roku podwyższeniu w związku z podrożeniem pieniądza zagranicą. Poczynając od 6 maja, stosowane były następujące stawki:

od wkładów złotych:

a vista	6 $\frac{1}{2}$ %
z wypowiedzeniem 1-miesięcznym. . .	8%
„ „ 3 „ . . .	9%
„ „ 6 „ i dłużej	10%

od wkładów w walutach obcych:

a vista (gotówkowe).	4 $\frac{1}{2}$ %
„ „ (wyplacane czekami).	5%
z wypowiedzeniem 1-miesięcznym. . .	6 $\frac{1}{2}$ %
„ „ 3 „ . . .	7 $\frac{1}{2}$ %
„ „ 6 „ i dłużej	8 $\frac{1}{2}$ %

W końcu 1929 r. pieniądz na rynkach zagranicznych potaniał, co wyraziło się w obniżeniu stopy dyskontowej. Banki polskie nie były jednak w możności zniżyć stopę od wkładów, wobec ciasnoty pieniężnej, jaka istniała na rynku krajowym, i zarysowującej się tendencji odpływowej wkładów.

Wielokrotnie w naszych sprawozdaniach podkreślaliśmy brak jasnej i konsekwentnej polityki rządu w stosunku do kapitału pieniężnego. Prawie wszyscy ministrowie skarbu wysuwali hasło odbudowy kapitału pieniężnego i w enuncjacjach swoich wzywali do tworzenia oszczędności, — była to jednak frazeologia, która w praktyce nie pociągała za sobą realnych posunięć. To też z uznaniem należy podkreślić inicjatywę ministra skarbu Matuszewskiego w sprawie zniesienia podatku od kapitałów, jak również w sprawie częściowego zabezpieczenia tajemnicy wkładów przed rewizjami urzędów podatkowych. Należy wyrazić nadzieję, że Ministerstwo Skarbu nie zatrzyma się w połowie drogi i zabezpieczy w całej rozciągłości tajemnicę operacyj bankowych. Niewątpliwie bowiem obawa przed dociekliwością urzędów podatkowych odstręcza kapitalistów od lokowania swych oszczędności w kraju. Konieczność odbudowy rynku pieniężnego w Polsce jest zagadnieniem tak pierwszorzędnej wagi dla rozwoju całego życia gospodarczego, że korzyści ze stworzenia warunków, sprzyjających postępowi kapitalizacji, całkowicie zrównoważą doraźne straty, wynikające z możliwości ukrywania dochodów z kapitałów pieniężnych przez niesumiennych podatników. W każdym bądź razie skarb państwa większą otrzyma korzyść w zakresie podatkowym z tego, że kapitał pozostanie w kraju

i znajdzie się w obrocie bankowym, — przez co pośrednio zwiększy wpływ podatkowe, — niż gdyby kapitał ten wyemigrował zagranicę i ani bezpośrednio, ani pośrednio nie przyczyniał się do wzmożenia tętna życia gospodarczego w kraju, a tem samem do zwiększenia dochodów skarbowych.

Operacje kredyto- we

Zahamowanie dopływu wkładów, bardziej płochliwy charakter wkładów i, co najważniejsze, zmniejszająca się liczba zdrowych przedsiębiorstw, które nie zostały osłabione skutkiem przeżywanego w roku 1929 kryzysu gospodarczego, nie pozwalały bankom na rozszerzenie działalności kredytowej. Ostrożna polityka kredytowa banków szczególnie silnie przejawiała się w drugim półroczu 1929 r. i wyraziła się w zmniejszeniu operacji dyskontowych. Rozwój operacji kredytowych banków związkowych w poszczególnych miesiącach przedstawiał się, jak następuje.

	Dyskonto	Otwarty kredyt	pożyczki terminowe	Kredyty udzielone ogółem
	w milionach złotych			
31. XII. 1928	688	511	24	1.222
31. I. 1929	699	542	26	1.267
28. II. "	721	546	26	1.293
31. III. "	732	565	27	1.324
30. IV. "	734	579	26	1.339
31. V. "	735	588	27	1.350
30. VI. "	728	579	27	1.335
31. VII. "	733	582	28	1.343
31. VIII. "	727	594	28	1.349
30. IX. "	735	592	28	1.355
31. X. "	728	594	28	1.350
30. XI. "	719	603	28	1.350
31. XII. "	707	597	28	1.333

Ostrożna polityka banków przejawia się również w operacjach redyskontowych, które w ciągu roku 1929 utrzymywane były na jednym poziomie. Banki, traktując redyskonto, jako rezerwę, — zaledwie w połowie wykorzystywały przyznane im w Banku Polskim kredyty. Ogólny stosunek redyskonta do całej sumy udzielonych przez banki kredytów, po potrąceniu kwot, które banki trzymają na bezprocentowym rachunku żyrowym w Banku Polskim (ca. 60 milionów złotych), wynosił na 31 grudnia 1929 r. 17%.

Zaspakajanie potrzeb krótkoterminowego rynku kredytowego przez poszczególne instytucje kredytowe przedstawia się, jak następuje:

	31.XII.1926	31.XII.1927	31.XII.1928	31.XII.1929
	w milionach złotych			
Banki związkowe ¹⁾	359	657	931	1.040
Bank Polski	331	497	732	780
Bank Gospodarstwa Krajowego ¹⁾	301	236	268	277
Państwowy Bank Rolny ¹⁾	52	109 ²⁾	152 ²⁾	170 ²⁾
Oddziały banków zagranicznych ¹⁾	55	129	178	193
Ogółem	1.098	1.628	2.261	2.460

¹⁾ Po potrąceniu redyskonta.

²⁾ Suma ta obejmuje tylko dyskonto, otwarty kredyt i pożyczki terminowe.

Na międzynarodowym rynku pieniężnym w pierwszej połowie 1929 r. nastąpiło silne podrożenie pieniądza pod wpływem stosunków, panujących na rynku amerykańskim, gdzie koszt pieniądza dziennego dochodził przejściowo do 20%. W związku z tem, europejskie banki emisyjne zmuszone były podnieść stopę dyskontową, aby zapobiedz odpływowi pieniądza do Ameryki. Również i Bank Polski podniósł stopę z 8% na 9% od dyskonta weksli, zaś z 9% na 10% od pożyczek zastawowych. Banki prywatne podniosły stopę z 12% na 13%. W drugim półroczu nastąpiło odprężenie na międzynarodowym rynku pieniężnym, — dzięki czemu Bank Polski, podążając wślad za innemi bankami emisyjnemi, obniżył stopę dyskontową do 8½%. Wobec ciasnoty pieniężnej na rynku krajowym i wobec stałego odpływu wkładów, banki krajowe nie były jednak w możności obniżyć stopy dyskontowej.

Płynność aktywów bankowych utrzymywana była w roku 1929 na stopie normalnej, wynoszącej nie niżej 50%. Pogotowie kasowe utrzymywane było również w granicach wystarczających na nasze stosunki.

Płynność
banków

		Kasa, waluty, korespondenci „Nostro“	Zobowiązania	Stosunek %-wy gotowizny do wkładów
		w milionach złotych		%
31. I.	1929	126	1.029	12
28. II.	„	129	1.073	12
31. III.	„	137	1.094	12
30. IV.	„	116	1.081	11
31. V.	„	130	1.099	12
30. VI.	„	111	1.099	10
31. VII.	„	133	1.133	12
31. VIII.	„	122	1.120	10
30. IX.	„	129	1.125	11
31. X.	„	119	1.101	11
30. XI.	„	115	1.100	10
31. XII.	„	156	1.119	14

Koszty handlowe w roku 1929 nieznacznie wzrosły, a mianowicie wynoszą one obecnie około 6,5 milionów złotych miesięcznie dla 28-miu banków związkowych, podczas gdy w roku 1928 wynosiły 6 milionów złotych. Zwiększenie kosztów handlowych znalazło kompensatę we wzroście środków obrotowych banków. Stosunek miesięczny kosztów handlowych do wszystkich środków obrotowych, a więc: do kapitałów własnych, wkładów i uzyskanych kredytów, — wynosił w końcu 1929 r. 0,5%. Rentowność bieżącego interesu bankowego wykazuje nieznaczną poprawę, jak to widać z poniższego zestawienia.

Koszty
handlowe

Stosunek %-owy kosztów handlowych do procentów i prowizyj:

Rok 1921	78,6 ⁰ / ₀
" 1922	92,6 ⁰ / ₀
" 1923	95,0 ⁰ / ₀
" 1924	122,4 ⁰ / ₀
" 1925	100,0 ⁰ / ₀
" 1926	93,6 ⁰ / ₀
" 1927	89,3 ⁰ / ₀
" 1928	80,0 ⁰ / ₀
" 1929	79,1 ⁰ / ₀

Na rentowności interesu bankowego odbija się w sposób ujemny wysokie obciążenie podatkowe oraz socjalne. Podatki łącznie z ciężarami socjalnymi stanowią w bankach związkowych conajmniej 40⁰/₀ ich zysku netto, jak to widzimy z poniższego zestawienia.

	Podatki i ciężary socjalne	Zysk netto	Stosunek %-owy obciążenia po- datkowego i so- cjalnego do zysku netto
	w tysiącach złotych		%
Akcyjny Bank Hipoteczny	898	1.106	81
Bank Cukrownictwa	2.318	1.020	227
Bank Dyskontowy Warszawski ¹⁾ . .	1.538	2.640	58
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	200	497	40
Bank Handlowy w Warszawie. . . .	1.263	2.689	47
Bank Towarzystw Spółdzielczych ¹⁾ .	270	382	70
Bank Związku Spółek Zarobkowych ¹⁾	1.988	1.701	116
Polski Bank Przemysłowy	486	496	98
Powszechny Bank Kredytowy	358	598	60
Powszechny Bank Związkowy	922	875	105
Śląski Bank Eskontowy	407	322	126
Śląski Zakład Kredytowy ¹⁾	705	618	114

**Sieć
bankowa
w Polsce.**

W roku 1929 sieć bankowa w Polsce przedstawiała się, jak następuje:

liczba prywatnych banków akcyjnych	53
liczba posiadanych przez nie oddziałów . . .	161

Uwzględniając Bank Polski z 53 placówkami, Bank Gospodarstwa Krajowego z 21 placówkami i Państwowy Bank Rolny z 12 placówkami, — polska sieć bankowa liczyła w 1929 r. 300 placówek.

¹⁾ Dane ze sprawozdania za 1929 r.

C Z Ę Ś Ć II.

Z pomiędzy szeregu spraw, które najsilniej interesowały banki w wykonaniu ich zawodu, w pierwszym rządzie wysuwały się zagadnienia podatkowe, od których zależała w znacznej mierze rentowność interesu bankowego, oraz sprawy polityki kredytowej. W pierwszej części naszego sprawozdania przedstawiliśmy stosunek obciążenia podatkowego w bankach do ich zarobków netto. Aczkolwiek stosunek ten, w zależności od rozmiaru interesów, w poszczególnych bankach jest dość różny, — to jednak przeciętnie można stwierdzić, że skarb państwa uczestniczy w zyskach banków w 50°%, t. j. narównu z akcjonariuszami. W tak znacznem obciążeniu podatkowem kryje się przyczyna, że, pomimo wysokiej stopy procentowej, istniejącej w Polsce w porównaniu z krajami zachodniej Europy, — rentowność polskich instytucyj bankowych jest niższa od rentowności banków zachodnio-europejskich. Poza nielicznymi wyjątkami, poważne banki polskie wydzieliły za rok 1929 dywidendy w wysokości 8%. Jest to norma zbyt mało atrakcyjna nie tylko dla kapitalisty polskiego, przyzwyczajonego do operowania wysokiem oprocentowaniem, ale również i dla kapitalisty zagranicznego. Trudno się przeto dziwić, że banki polskie nie są w możności zwiększania własnych kapitałów, — nie znajdują bowiem odbiorców dla emisji ich akcji na rynku krajowym, zaprzyjaźnione zaś instytucje zagraniczne wolą pracować z bankami polskimi raczej w charakterze wierzycieli, niż w charakterze akcjonariuszy.

Polityka podatkowa rządu w stosunku do instytucyj kredytowych, podobnie zresztą, jak i polityka podatkowa w stosunku do innych gałęzi gospodarczych, — cierpi na brak jasnego programu, wynikającego ze struktury gospodarczej, i podporządkowana jest jednej tylko zasadzie, — wydobyć z kraju jaknajwiększego efektu finansowego, niezależnie od skutków gospodarczych, jakie nadmierne napięcie struny podatkowej może za sobą pociągnąć.

Jeżeli nawet rząd, w tej lub innej dziedzinie opodatkowania, decydował się na zastosowanie ulg, — to zarządzenie takie nie miało charakteru jasnego i zdecydowanego, wynikającego z przemyślenia danego zagadnienia podatkowego, — lecz spowodowane było presją opinii publicznej, która poszczególne przejawy polityki podatkowej rządu krytykuje, ujawniając ich szkodliwość dla rozwoju życia gospodarczego. W tych warunkach posunięcia podatkowe rządu były chwiejne i ściśle uzależnione od napięcia krytyki opinii publicznej.

Sprawy
podatkowe

Związek Banków od szeregu lat zwracał uwagę czynnikom miarodajnym na konieczność zniesienia 10⁰/₀ podatku od kapitałów pieniężnych, — istnienie bowiem jego utrudniało politykę wkładową banków, odstraszało wkładców od lokowania swych oszczędności w instytucjach krajowych, — skarbowi zaś przynosiło minimalny efekt finansowy w sumie około 15 milionów złotych rocznie. Zdawałoby się, że zniesienie takiego podatku nie nastroży poważnej opozycji ze strony rządu, — tembardziej, że wszyscy kierownicy naszego fiskusu w swych mowach programowych podkreślali konieczność odbudowy kapitału pieniężnego i nawoływali społeczeństwo do tworzenia oszczędności. Niestety postulaty Związku w tej dziedzinie nie znajdowały przez szereg lat oddźwięku w sferach rządowych. Z uznaniem należy podkreślić, że dopiero dzięki inicjatywie i zdecydowanemu stanowisku obecnego ministra skarbu Matuszewskiego została wniesiona do sejmiku nowela, znosząca podatek od kapitałów. Ubolewać jednak należy, że zarządzenie to nie zostało przeprowadzone w całej rozciągłości, gdyż pozostawiono w mocy jedną z form opodatkowania kapitałów, a mianowicie opodatkowanie otwartych kredytów, udzielanych przez banki. Pozostawienie tej formy opodatkowania, która zresztą skarbowi daje dochodu zaledwie parę milionów złotych rocznie, jest niezupełnie zgodne z naczelnym motywem zniesienia podatku od kapitałów, którym była, według słów ministra skarbu, konieczność potaniania kosztów kredytu.

Drugą sprawą, która stanowi przedmiot stałych wystąpień Związku Banków do Ministerstwa Skarbu, jest zagadnienie tajemnicy wkładów bankowych wobec urzędów podatkowych. Na zasadzie postanowień ustawy o podatku dochodowym i majątkowym, władze podatkowe mają prawo, dla przeprowadzenia wymiaru powyższych podatków, badać wszystkie rachunki i dokumenty, dotyczące klientów bankowych; — na zasadzie zaś postanowień ustawy o podatku przemysłowym, władze mają prawo badać rachunki i dokumenty, dotyczące inkasa weksli i winkulowania towarów. Przepisy te, mające na celu umożliwienie kontroli nad niesumiennymi podatnikami, nieestety są bardzo szkodliwe dla interesów gospodarczych, — działają bowiem odstraszająco na kapitalistów, którzy wolą lokować swe oszczędności w instytucjach kredytowych zagranicą. Szczególnie silnie uwydatnia się to w miejscowościach, położonych niedaleko od granicy. Związek Banków, występując w sprawie zachowania tajemnicy wkładów bankowych przed urzędami podatkowymi, zdawał sobie całkowicie sprawę, że w ten sposób niesumienni podatnicy będą mogli uchylić się częściowo od spełnienia swych obowiązków podatkowych, — stał jednak na stanowisku, że bezpośrednie straty dla skarbu, jakie z tego powodu mogą wynikać, będą z nadwyżką zrównoważone przez zwiększenie procesu kumulacji kapitałów w bankach, co z jednej strony wpłynie na potanianie kosztów pieniądza i ożywienie życia gospodarczego w kraju, z drugiej zaś strony, — przyniesie bezpośredni zysk skarbowi przez zwiększony obrót pieniądza, co znowu odbije się dodatnio na wpływach z podatków: przemysłowego, stemplowych i dochodowego. Rygorystyczne stosowanie rewizyj rachunków klientów bankowych pozwala wprowadzić na ścisłe wymierzenie podatku, ale zato w znakomitym stopniu zmniejsza podstawę podatkową. Pierwszem zarządzeniem ministra Matuszewskiego z chwilą objęcia przezeń urzędu było wydanie okólnika,

w którym Ministerstwo poleciło urzędowi podatkowemu „zaniechać sporządzania w bankach wyciągów z rachunków bieżących, oszczędnościowych i lokacyjnych (wkładowych), ponieważ dane, uzyskane z tych źródeł, zasadniczo nie dają poważniejszych materiałów dla celów wymiarowych, a sam fakt sporządzania tego rodzaju wyciągów wpływa ujemnie na rozwój oszczędności oraz przeciwdziałać może napływowi kapitałów zagranicznych do Polski. W wyjątkowych wypadkach, gdy dla wyjaśnienia pewnych określonych okoliczności, wynikających z aktu wymiarowego, zasłaby potrzeba zebrania wymienionych danych, urzędy skarbowe mają zwrócić się do Min. Skarbu w drodze służbowej”. Zdawało się, że sprawa tajemnicy wkładów została tym okólnikiem definitywnie i w granicach możliwości szczęśliwie załatwiona. Niestety jednak niektóre prowincjonalne izby skarbowe, korzystając z tego, że okólnik Ministra Skarbu nie wymieniał *expressis verbis* rachunków winkulacyjnych i inkasowych, zarządziły w bankach, znajdujących się na terenie ich działania, rewizje, dotyczące tego rodzaju rachunków. Trzeba było uciekać się do osobistej interwencji Ministra Skarbu dla wstrzymania tych rewizyj. Musimy stwierdzić z ubolewaniem, że wyżej przytoczone incydenty w poważnej mierze osłabiły zaufanie klientów bankowej co do znaczenia wspomnianego okólnika i nie stworzyły atmosfery, sprzyjającej rozwojowi lokat bankowych.

W dziedzinie podatku obrotowego Ministerstwo Skarbu częściowo uwzględniło dezyderaty Związku Banków, przewidując w projekcie ustawy, nowelizującej przepisy o tym podatku, zmniejszenie stawki podatkowej z 2,7% na 1,6% od obrotów bankowych, — z wyjątkiem zysków brutto z operacji obcemi walutami, dewizami i czekami zagranicznymi, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi, dla których ma być pozostawiona dotychczasowa norma 2,7%. Ministerstwo Skarbu weszło obecnie na drogę obniżania kosztów operacji kredytu krótkoterminowego, — jednak zmiany, projektowane w noweli, częściowo tylko poprawiają sytuację. Zdaniem Związku, opodatkowanie kapitałów w Polsce niepowinno przekraczać norm, stosowanych w innych krajach europejskich, które pod względem zasobów kapitału pieniężnego znajdują się w znakomicie lepszych warunkach, niż Polska. W Niemczech operacje kredytowe i zyski z tych operacji są całkowicie zwolnione od podatku. Francja, która pod względem zasobów płynnych środków obrotowych zajęła znowu wśród państw europejskich pierwsze miejsce, pobiera podatek w wysokości 2% od zysków z operacji kredytowych, — jeżeli chodzi jednak o zyski z dyskonta, to oblicza je na podstawie netto procentów, t. j. po potrąceniu procentów, płaconych z tytułu redyskonta portfelu wekslowego. Za niesłuszne uważamy również pozostawienie stawki w wysokości 2,7% dla operacji walutami i dewizami. Z chwilą ustabilizowania waluty moment spekulacyjny jest całkowicie wyeliminowany z operacji dewizowych. Konieczność nabywania walut i pośrednictwo banków przy tego rodzaju operacjach jest niezbędną funkcją pracy gospodarczej. Przy nieznacznych odchyleniach kursowych, jakim podlegają waluty ustabilizowane, nawet drobne obciążenie podatkowe wpływa na kalkulacje arbitrażowe i może powodować przerzucanie tych operacji do banków zagranicznych.

W dziedzinie podatku dochodowego w dalszym ciągu nie została za-

łatwiona sprawa opodatkowania zysków, osiągniętych ze sprzedaży nieruchomości przez osoby prawne.

**Sprawy
kredyto-
we**

W zakresie spraw kredytowych polityka Związku szła w kierunku stopniowego unormowania stosunków, jakie na rynku kredytowym panują. Podstawę dla normalizacji tych stosunków stanowi kartel bankowy o maksymalnych odsetkach od wkładów, utrzymywany dzięki inicjatywie Związku. Kartel ten, normujący wzajemną konkurencję banków, stwarza podstawę dla prowadzenia bardziej racjonalnej polityki stawek dyskontowych. Dalszem dążeniem Związku jest zastąpienie dotychczasowego systemu normowania maksymalnych stawek dyskontowych w drodze rozporządzeń rządowych przez kartel bankowy, działający w ścisłym porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

W związku z zagadnieniami kredytowymi stoi sprawa egzekwowania należności od niewypłacalnych dłużników. Szybkie i sprawne egzekwowanie tych należności jest jednym z najważniejszych warunków dla rozwoju operacyj kredytowych. Niestety musimy stwierdzić, że procedura egzekucyjna w Polsce pozostawia bardzo wiele do życzenia. Przeprowadzenie egzekucji należności wekslowej trwa zazwyczaj szereg miesięcy. Przy należnościach, zabezpieczonych hipotecznie, egzekucja przeciąga się w nieskończoność. Konsekwencją tego stanu rzeczy jest: unieruchamianie na dłuższe okresy czasu płynnego kapitału, obawa kapitalistów przed operacjami kredytowymi, a wreszcie wysoka stopa procentowa, która musi zawierać w sobie premję za ryzyko strat, połączonych z powolnym tempem egzekucji. Uważamy, że jednym z naczelných zadań izb przemysłowo-handlowych, jako organizacji, reprezentujących interesy zarówno wierzycieli, jak i dłużników, — jest oddziaływanie na Ministerstwo Sprawiedliwości, aby zerwało ze swą polityką inercji i podjęło inicjatywę w kierunku usprawnienia naszej procedury egzekucyjnej.

**Sprawy
personal-
ne**

Związek Banków poniósł w 1929 r. dotkliwą stratę z powodu zgonu ś. p. Marjana Kratochwilli, wice-prezesa Rady Naczelnej Związku i prezesa Oddziału Polski Zachodniej Związku, oraz ś. p. Czesława Bugzela, członka Rady Naczelnej. Obaj zmarli brali czynny i wybitny udział w pracach Związku.

29	31/VIII. 1929	30/IX. 1929	31/X. 1929	30/XI. 1929	31/XII. 1929
Go01	42.936	51.338	43.318	47.490	82.569
W269	17.511	16.857	17.308	18.295	22.639
Pa42	75.843	89.141	88.206	87.777	86.439
Dy68	726.779	735.203	728.318	718.876	707.595
Ra71	594.274	592.298	593.920	603.815	597.095
Po95	27.799	27.715	27.857	27.868	28.587
Ko78	21.744	20.868	21.741	18.908	18.050
Ko70	61.616	61.561	58.614	49.621	51.522
Ko79	50.232	55.822	63.308	69.823	79.109

Ka90	140.290	148.296	148.296	148.296	148.302
Ka18	39.277	46.658	46.573	46.650	41.102
W104	304.149	303.684	304.320	307.807	305.332
Ra24	494.099	498.527	486.580	464.150	474.146
Ko					
560	39.462	36.657	44.139	42.426	41.435
356	70.343	74.440	73.276	73.062	71.651
Ra644	908.053	913.308	908.315	887.445	892.564
Ko					
752	51.996	53.012	53.254	53.249	43.458
661	212.049	210.264	193.104	212.754	227.426
Re273	297.144	298.787	298.172	288.573	293.999
Pr926	62.809	70.283	84.676	92.632	99.921

BILANS ŁĄCZNY

28 banków, należących do Związku Banków w Polsce
(w tysiącach złotych).

Główne pozycje stanu czynnego	31/I. 1929	28/II. 1929	31/III. 1929	30/IV. 1929	31/V. 1929	30/VI. 1929	31/VII. 1929	31/VIII. 1929	30/IX. 1929	31/X. 1929	30/XI. 1929	31/XII. 1929
Gotowizna	40.061	50.184	57.387	34.973	48.912	39.577	47.701	42.936	51.338	43.318	47.490	82.569
Waluty zagraniczne i dewizy	16.164	14.680	14.963	15.977	19.387	17.572	17.069	17.511	16.857	17.308	18.295	22.639
Papiery procentowe	77.451	77.257	77.216	77.008	75.357	76.014	75.642	75.843	89.141	88.206	87.777	86.439
Dyskonto	699.591	721.053	731.983	734.476	734.937	728.258	733.068	726.779	735.203	728.318	718.876	707.595
Rachunki otwartego kredytu	542.053	546.304	565.366	578.800	588.025	579.513	581.771	594.274	592.298	593.920	603.815	597.095
Pożyczki terminowe	25.600	26.191	26.791	26.423	27.428	27.559	27.895	27.799	27.715	27.857	27.868	28.587
Korespondenci „Loro”	19.740	22.217	19.842	18.182	18.520	18.370	19.478	21.744	20.868	21.741	18.908	18.050
Korespondenci „Nostro”	69.811	64.527	65.583	64.754	61.498	55.556	69.370	61.616	61.561	58.614	49.621	51.522
Koszty handlowe	5.942	11.089	19.136	26.625	33.230	38.585	44.379	50.232	55.822	63.308	69.823	79.109
Główne pozycje stanu biernego												
Kapitał zakładowy	139.105	139.143	139.772	139.772	141.287	140.290	140.290	140.290	148.296	148.296	148.296	148.302
Kapitały zapasowe	34.272	34.575	36.487	37.261	38.984	39.118	39.118	39.277	46.658	46.573	46.650	41.102
Wkłady terminowe	246.236	245.368	252.239	260.401	286.760	290.326	298.104	304.149	303.684	304.320	307.807	305.332
Rachunki czekowe	472.327	489.005	491.931	490.496	470.945	475.233	495.124	494.099	498.527	486.580	464.150	474.146
Korespondenci „Loro”:												
„ krajowi	32.739	36.280	37.844	39.907	44.104	48.832	51.560	39.462	36.657	44.139	42.426	41.435
„ zagraniczni	53.573	72.995	76.611	73.072	72.628	73.353	76.856	70.343	74.440	73.276	73.062	71.651
Razem wkłady wszelkich typów	804.875	843.648	858.625	863.876	874.437	887.744	921.644	908.053	913.308	908.315	887.445	892.564
Korespondenci „Nostro”:												
„ krajowi	52.320	52.512	50.918	51.359	43.984	51.531	49.752	51.996	53.012	53.254	53.249	43.458
„ zagraniczni	224.225	228.670	235.147	217.209	224.816	206.448	210.661	212.049	210.264	193.104	212.754	227.426
Redyskonto	290.599	294.840	300.340	306.326	317.617	298.101	291.273	297.144	298.787	298.172	288.573	293.999
Procenty i prowizje	9.453	16.504	24.889	37.930	45.726	50.489	56.926	62.809	70.283	84.676	92.632	99.921

Jan Łanowski

Nazwisko i imię
zamawia do czytelní Biblioteki W S E w Poznaniu dzieło (a):

Nr miejsca w czytelní	Sygn.	Autor i tytuł	Tom rocznik nr
Nr kart bibl. <i>1238</i>		<i>Sprawa</i>	
Rok stud. <i>V</i> Wydz. <i>H-I</i>		<i>ko. spółek zarobkowych</i>	<i>1929-32</i>
Data <i>14. 12. 60 r.</i>		<i>do Banków w Polsce</i>	<i>1928-32</i>
Tomów wydano		<i>do 17. 12. 60 r.</i>	
..... godz.			
Tomów odebrano			
..... godz.			

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

41060/1929

AE00365990

